

อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจ
กรณีศึกษา: กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The influence of the cash flow statement on the liquidity and wealth
maximization of a business Case Study: Industrial Products in the Stock
Exchange of Thailand

ทิพากร ศรีชัยธำรง¹, ชลชนก โฆษิตคณิน² และ นิกขัณิภา บุญช่วย³

Tipakorn Srichaithamrong¹, Chonkanok Kositkanin² and Nicknipar Boonchouy³

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี¹

Faculty of Business Administration, Bangkok Thonburi University¹

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี^{2, 3}

Faculty of Accounting, Bangkok Thonburi University^{2, 3}

Email: bmida84@gmail.com

Received January 6, 2021; Revised January 15, 2020; Accepted March 10, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของงบกระแสเงินสดที่มีต่อสภาพคล่องและศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพคล่องที่มีต่อความมั่งคั่งสูงสุดของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีสำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2562 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี จำนวนกลุ่มประชากรที่ได้มี 80 บริษัท ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในการประมวลผล เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ กระแสเงินสด และตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุด ใช้สถิติการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ (Correlation Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า งบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับสภาพคล่องและสภาพคล่องมีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยงบกระแสเงินสด 3 กิจกรรม มีความสัมพันธ์ทั้งในทิศทางเดียวกัน และทิศทางตรงกันข้ามกับสภาพคล่อง นั่นคือ กระแสเงินสดที่เป็นบวกส่งผลต่อสภาพคล่องของกิจการได้ทั้งทิศทางที่ดีและไม่ดี ส่วนสภาพคล่องมีความสัมพันธ์ต่อความมั่งคั่งสูงสุด โดยมี

ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหมุนเวียนเร็วและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ แต่ความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ นักลงทุนและผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจลงทุน อนุมัติสินเชื่อ วางแผนการจัดการบริหารงานขององค์กร หรือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ได้

คำสำคัญ: กระแสเงินสด; สภาพคล่อง; ความมั่งคั่งสูงสุด; สินค้าอุตสาหกรรม

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the relationship of cash flow statements to liquidity and to study the relationship of liquidity to the maximum wealth of the industrial goods in the Stock Exchange of Thailand. Data from the Company's financial reports for the accounting period for the year ended December 31, from 2017 to 2019, a total of 3 years. The population group that has 80 companies, which analyzes statistical data by using a program for social science research to process to test the relationship between the independent variables, including cash flows and dependent variables are liquidity and maximum wealth. Using hypothesis testing statistics by analyzing regression (Regression Analysis) to analyze the relationship of different variables (Correlation Analysis).

It was found that cash flow statements were correlated with liquidity and liquidity correlated with the maximum wealth of businesses listed on the Stock Exchange of Thailand a case study of industrial goods. By the statements of cash flows three activities are correlated in the same direction and the opposite direction of liquidity is cash flow positive impact on liquidity in both the good and bad. Liquidity in relation to the maximum wealth. They correlate in the same direction with the quick ratio and the inventory turnover. But the relationship in the opposite direction with the current ratio, receivable turnover, and average collection period. Investors and executives and stakeholders can use the information to make investment decisions loan approval organizational management plan or analyze the results of various operations.

Keywords: Cash flow; Liquidity; Maximum wealth; Industrial products

บทนำ

งบกระแสเงินสด (Statement of Cashflow) เป็นงบที่สามารถตรวจสอบสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ จึงเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์งบที่เพียงพอมากกว่าการวิเคราะห์เฉพาะงบแสดงฐานะการเงิน (Balance Sheet) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Income Statement) เนื่องจากงบการเงินดังกล่าวทั้งสองนั้นใช้เกณฑ์คงค้าง หากวิเคราะห์งบกระแสเงินสด ควบคู่กับงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะทางการเงิน ซึ่งผู้ลงทุนจะได้ข้อมูลที่สามารถวิเคราะห์สะท้อนสภาพเชิงเศรษฐกิจได้ดีขึ้นและทำให้การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจถูกต้องตรงประเด็นลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ Jones (1991) มีแนวคิดว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานเชิงเศรษฐกิจได้ดีกว่ากำไรตามเกณฑ์คงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารโดยผลต่างระหว่างกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานและกำไรตามเกณฑ์คงค้างอาจเป็นผลมาจากรายการดำเนินงานตามปกติของธุรกิจ หรือจากการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการจัดการตัวเลขกำไรเพื่อการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินสด รวมทั้งงบกระแสเงินสดจะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเงินสดว่าเป็นอย่างไร และแสดงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินสดในแต่ละงวด ดังนั้นงบกระแสเงินสดจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ในอดีตและวางแผนกระแสเงินสด ในอนาคตและยังสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง แต่การศึกษาเรื่องอิทธิพลของกระแสเงินสดต่อระดับความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินและกระแสเงินสดอิสระ รวมถึงตัวแปรควบคุม คือ ขนาดองค์กร และ ประเภทสำนักงานสอบบัญชี ไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แต่มูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมดำเนินงาน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ถ้ามูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้นจะทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินเพิ่มขึ้นจะทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เพิ่มขึ้น (วิระวรรณ ศิริพงษ์, กมลรัตน์ สฤณีพิรพันธุ์ และมัทนชัย สุทธิพันธ์, 2561)

สินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) เป็นหนึ่งกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมตามโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Group) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งหมายถึงธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจัดจำหน่ายวัตถุดิบทั่วไปที่สามารถนำไปใช้ได้หลายอุตสาหกรรม เป็นสินค้าขั้นต้นหรือสินค้าขั้นกลาง เครื่องมือและเครื่องจักรต่าง ๆ ที่นำไปใช้ต่อในอุตสาหกรรมการผลิตต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมยานยนต์ แบ่งเป็นหมวดธุรกิจยานยนต์ วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร บรรจุภัณฑ์ กระดาษและวัสดุ

การพิมพ์ ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์และเหล็ก ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มุ่งใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต และเป็นอุตสาหกรรมที่มีการพัฒนาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมต่าง ๆ และแนวโน้มในการเจริญเติบโตที่จำกัดจึงต้องมีการปฏิรูปอุตสาหกรรมกลุ่มนี้ใหม่ ตามที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ระยะ 20 ปี จึงต้องมีการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอันเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลาสติกที่สามารถพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีในการผลิตให้เป็นเทคโนโลยีสะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างให้อุตสาหกรรมสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนได้ ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเดือนมีนาคม 2563 เมื่อพิจารณาจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) หดตัวร้อยละ 11.25 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เมื่อพิจารณาข้อมูล อุตสาหกรรมพลาสติก ดัชนีผลผลิต เดือนมีนาคม 2563 ค่าดัชนีผลผลิตอยู่ที่ระดับ 96.31 หดตัวร้อยละ 6.26 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยดัชนีผลผลิตหดตัวในหลาย ๆ กลุ่มผลิตภัณฑ์ เช่น แผ่นฟิล์มพลาสติก หดตัวร้อยละ 21.86 กระจกพลาสติก หดตัวร้อยละ 19.37 และพลาสติกแผ่น หดตัวร้อยละ 16.53 ดัชนีการส่งสินค้า เดือนมีนาคม 2563 อุตสาหกรรมพลาสติกมีค่าดัชนีการส่งสินค้า อยู่ที่ระดับ 97.24 หดตัวร้อยละ 8.29 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ประจำโต๊ะอาหาร ครุฑ และห้องน้ำ หดตัวร้อยละ 27.21 รองลงมาคือ แผ่นฟิล์มพลาสติก หดตัวร้อยละ 23.24 และกระจกพลาสติกหดตัวร้อยละ 17.83 การส่งออก เดือนมีนาคม 2563 มีมูลค่า 368.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวร้อยละ 1.87 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีการส่งออกขยายตัวสูงที่สุด คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์พลาสติกปูพื้น (HS 3918) ขยายตัวร้อยละ 17.20 รองลงมาเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ของที่ใช้ลำเลียงหรือบรรจุสินค้า (HS 3923) ขยายตัวร้อยละ 11.15 และกลุ่มผลิตภัณฑ์แผ่นบาง ฟิล์ม พอยล์ และแถบอื่น ๆ ที่เป็นแบบเซลลูลาร์ (HS 3921) ขยายตัวร้อยละ 6.38 การส่งออกขยายตัวในตลาดหลัก เช่น สหรัฐฯ เวียดนาม และอินโดนีเซีย ปริมาณและมูลค่าการส่งออก-นำเข้า การนำเข้าเดือนมีนาคม 2563 มีมูลค่า 415.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวร้อยละ 10.27 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลิตภัณฑ์หลักที่ส่งผลให้การนำเข้าขยายตัว เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์แผ่น แผ่นบาง ฟิล์ม พอยล์ และแถบอื่น ๆ ที่เป็นแบบเซลลูลาร์ (HS 3921) ขยายตัวร้อยละ 21.22 กลุ่มผลิตภัณฑ์เส้นใยยาวเดี่ยว (HS 3916) ขยายตัวร้อยละ 20.77 กลุ่มผลิตภัณฑ์ของที่ใช้ลำเลียงหรือบรรจุสินค้า (HS 3923) ขยายตัวร้อยละ 17.59 แนวโน้มอุตสาหกรรมพลาสติก เดือนเมษายน 2563 คาดการณ์ว่าการผลิตจะหดตัว แต่การส่งออกจะยังคงขยายตัว อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยที่ต้องติดตาม เช่น สถานการณ์ไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมพลาสติก (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2563) จึงเป็นอีกกลุ่มอุตสาหกรรมหนึ่งที่น่าสนใจในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน

จากการทบทวนงานวิจัยความสัมพันธ์เกี่ยวกับกระแสเงินสด พบว่างานวิจัยในอดีตศึกษารายการกระแสเงินสดเพียงกิจกรรมเดียว บางงานวิจัยใช้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน บางงาน

ใช้กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน และบางงานใช้กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ทำการศึกษารายการกระแสเงินสดครบทั้ง 3 ประเภท และส่วนใหญ่เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์และศึกษาในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือศึกษาระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวัง ราคาหลักทรัพย์ เช่น ซาลินี แสงสร้อย (2558) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ และ แก้วมณี อุทิรัมย์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวังของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี เป็นต้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงทำการศึกษาระแสเงินสดทั้ง 3 กิจกรรม สภาพคล่อง (อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน) และความมั่งคั่งสูงสุด (มูลค่าทางบัญชีของหุ้นสามัญ)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์กันของกระแสเงินสด สภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจ ของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมในการวางแผนงานและบริหารจัดการองค์กรและนักลงทุนสามารถใช้ในการพยากรณ์ราคาหลักทรัพย์ หรือใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดที่มีต่อสภาพคล่องของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพคล่องที่มีต่อความมั่งคั่งสูงสุดของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

แก้วมณี อุทิรัมย์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวังของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ผลการวิจัย พบว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 20 อัตราส่วนไม่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีเพียงอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลที่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีเพียงอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีระยะเวลาในการขายสินค้า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรต่อหุ้น และอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลที่มีความสัมพันธ์

กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วนต่างมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ยกเว้นอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์และอัตรากำไรจากการดำเนินงานที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง และในกลุ่มรวมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม มีเพียงอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาตามบัญชี และอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลที่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง

ชาลินี แสงสร้อย (2558) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระคือ กลุ่มของอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราเงินทุนหมุนเวียน อัตราเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราหมุนเวียนลูกหนี้ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ อัตราส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อัตราระยะเวลาหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสระหว่าง ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2551 จนถึงไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2557 (โดยภาคบริการทั้งสิ้น 82 บริษัท 25 ช่วงเวลา) พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีนัยสำคัญทิศทางตรงกันข้ามกันกับราคาหลักทรัพย์ตามลำดับ ในขณะที่อัตราส่วนการทางการเงินอื่น ๆ นั้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ นักลงทุนสามารถนำการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งต่อไป

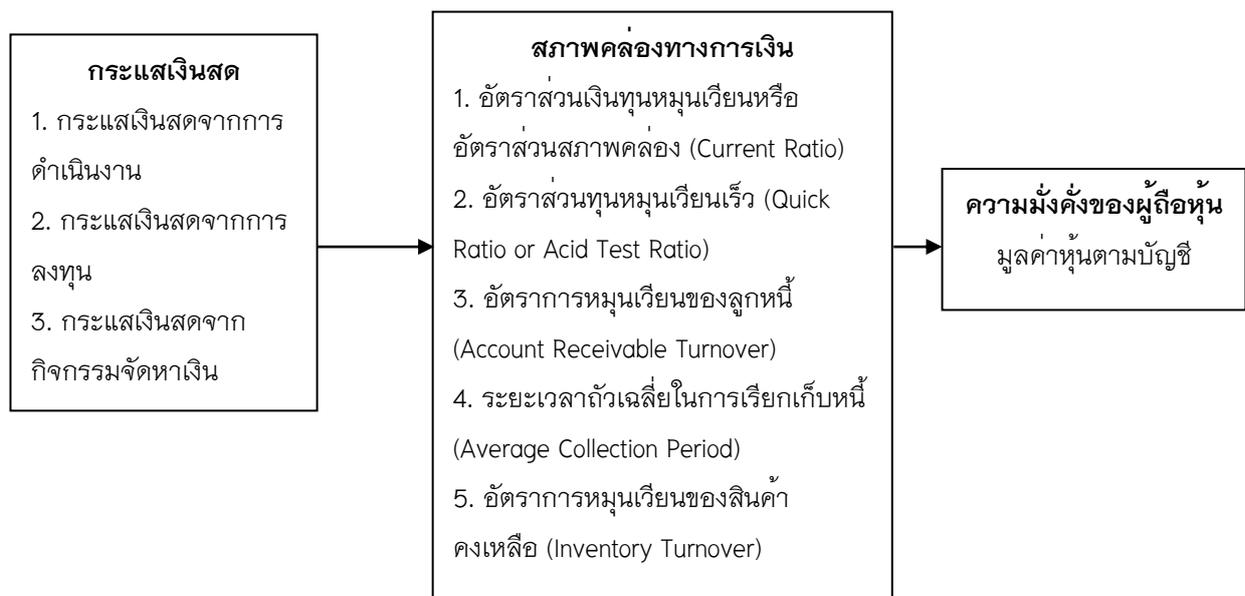
วีระวรรณ ศิริพงษ์, กมลรัตน์ สฤษฏีพิรพันธุ์ และมัทนชัย สุทธิพันธ์ (2561) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไร และมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด กรณีศึกษาตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสามารถในการทำกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 3.186 ระดับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด เฉลี่ยเท่ากับ 1,626.317 บาท สำหรับค่าเฉลี่ยของกระแสเงินสดในกิจกรรมต่าง ๆ พบว่ากระแสเงินสดจากการจัดหาเงินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 105.864 บาท ผลการศึกษา ไม่พบอิทธิพลของมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมต่าง ๆ ขนาดองค์กร และประเภทสำนักงานสอบบัญชีต่อระดับความสามารถในการทำกำไร แต่การศึกษาพบอิทธิพลของมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมดำเนินงาน และมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

สมศรี พลภักดี (2561) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 พบว่าความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับกำไรที่แท้จริงมากที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ

ธนพรธม ปัญญาเฟื่อง (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่ากระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยมีความสัมพันธ์เป็นลำดับแรกและลำดับรองลงมา โดยกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์และมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ในรอบระยะเวลาบัญชีสำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2562 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี จำนวนทั้งสิ้น 92 บริษัท

กลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ในรอบระยะเวลาบัญชีสำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2562 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี ไม่รวมบริษัทจดทะเบียนที่อาจจะถูกเพิกถอนหรืออยู่ระหว่างการ

ล้มละลาย และต้องจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ รวมทั้งกองทุนรวมและบริษัทที่มีรอบระยะเวลาบัญชีไม่ตรงกับรอบปีปฏิทินสากล จำนวนกลุ่มประชากรที่ได้มี 80 บริษัท

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม โดยแบ่งส่วนของการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. แสดงจำนวนบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ที่ทำการศึกษา
2. สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นพื้นฐานของตัวแปร ที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเพื่อศึกษา โดยจะเป็นข้อมูลสรุปของ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าร้อยละ เพื่อให้เข้าใจในลักษณะของข้อมูลมากยิ่งขึ้น
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ (Correlation Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจกรณีศึกษา: กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า กลุ่มของข้อมูลที่ทำการศึกษา นั่นคือ ธุรกิจการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แยกรายละเอียดของบริษัทในแต่ละหมวดเรียงลำดับตามผลการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 แสดงจำนวนบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ที่ทำการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจัดจำหน่ายวัตถุดิบทั่วไปที่สามารถนำไปใช้ได้หลายอุตสาหกรรม สินค้าขั้นต้นหรือสินค้าขั้นกลาง เครื่องมือและเครื่องจักรต่าง ๆ ที่นำไปใช้ต่อในอุตสาหกรรมการผลิตต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมยานยนต์ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 80 กิจการ ประกอบด้วย ยานยนต์ (Automotive) 11 กิจการ วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (Industrial Materials & Machine) 13 กิจการ บรรจุภัณฑ์ (Packaging) 16 กิจการ กระดาษและวัสดุการพิมพ์ (Paper & Printing Materials) 1 กิจการ ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ (Petrochemicals & Chemicals) 17 กิจการ และเหล็ก (Steel) 22 กิจการ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในชั้นพื้นฐานของตัวแปร

1) การวิเคราะห์งบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม พบว่า

- กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน มี 61 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 76.25 ที่มีค่าเป็นบวก และมี 19 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 23.75 ที่มีค่าเป็นลบ

- กระแสเงินสดจากการลงทุน มี 22 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 27.50 ที่มีค่าเป็นบวก และมี 58 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 72.50 ที่มีค่าเป็นลบ

และกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน มี 38 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 47.50 ที่มีค่าเป็นบวก และมี 42 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 52.50 ที่มีค่าเป็นลบ

2) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม พบว่า

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) มี 39 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 48.75 ที่อยู่ระดับเหมาะสม (2:1)

- อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) มี 46 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 57.50 ที่อยู่ระดับระดับเหมาะสม (1:1)

- อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover) มี 17 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 21.25 ที่มีค่าสูง (ยิ่งสูงยิ่งดี)

- ระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period) มี 6 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 7.50 ที่มีระยะเวลาเฉลี่ยต่ำที่สุด (ยิ่งต่ำยิ่งดี)

และ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) มี 5 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 6.25 ที่บริหารสินค้าได้เร็ว (ยิ่งสูงยิ่งดี)

3) การวิเคราะห์มูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม พบว่า

กิจการที่มีมูลค่าบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 15 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 18.75 แบ่งเป็น หมวดธุรกิจยานยนต์ 3 กิจการ ได้แก่ บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท สยามภัณฑกรู๊ป จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ที.กรุงไทยอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) หมวดธุรกิจวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร ไม่มีกิจการที่มีมูลค่าบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หมวดธุรกิจบรรจุภัณฑ์ 5 กิจการ ได้แก่ บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน) บริษัท เอส. แพ็ค แอนด์ พรินท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท อุตสาหกรรมถังโลหะไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีพีไอ จำกัด (มหาชน) หมวดธุรกิจกระดาษและวัสดุการพิมพ์ มีทั้งหมด 1 กิจการ พบว่า กิจการที่มีมูลค่าบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หมวดธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 5 กิจการ ได้แก่ บริษัท เบอร์ลา คาร์บอน (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เอ็นเอฟซี

จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน) และบริษัท วีนิไทย จำกัด (มหาชน) และหมวดธุรกิจหลัก 1 กิจกรรม คือ บริษัท ไทย-เยอรมัน โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอย (Regression Analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ (Correlation Analysis) พบว่า งบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับสภาพคล่องและสภาพคล่องมีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์กระแสเงินสดต่อสภาพคล่องทางการเงิน

อัตราส่วน	Correlations	กระแสเงินสด		
		กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	กระแสเงินสดลงทุน	กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-.023 .841 80	-.098 .389 80	-.236* .035 80
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	.018 .876 80	-.079 .484 80	-.220* .050 80
อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	.111 .325 80	-.067 .557 80	-.026 .816 80
ระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-.046 .688 80	.033 .771 80	-.006 .960 80
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	.096 .398 80	-.062 .587 80	-.141 .213 80

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินต่อความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วน	Correlations	ความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น
		มูลค่าหุ้นตามบัญชี
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนหรือ	Pearson Correlation	-.016
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)	Sig. (2-tailed)	.890
	N	80
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio)	Pearson Correlation	.001
	Sig. (2-tailed)	.996
	N	80
อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover)	Pearson Correlation	-.057
	Sig. (2-tailed)	.614
	N	80
ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ (Average Collection Period)	Pearson Correlation	-.154
	Sig. (2-tailed)	.174
	N	80
อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)	Pearson Correlation	.005
	Sig. (2-tailed)	.964
	N	80

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุดของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากรายงานทางการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ 1) งบกระแสเงินสด แบ่งเป็นกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน กระแสเงินสดจากการลงทุนและกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน 2) สภาพคล่องศึกษาจากการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ อัตราการหมุนของลูกหนี้และระยะเวลาการเก็บหนี้ 3) ความมั่งคั่งสูงสุดศึกษาจากมูลค่าบัญชีต่อหุ้นสามัญ จากการศึกษาอิทธิพลของงบกระแสเงินสดต่อสภาพคล่อง พบว่า งบกระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับสภาพคล่องของธุรกิจ โดยกระแสเงินสดดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และอัตราการหมุนเวียนของสินค้าในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

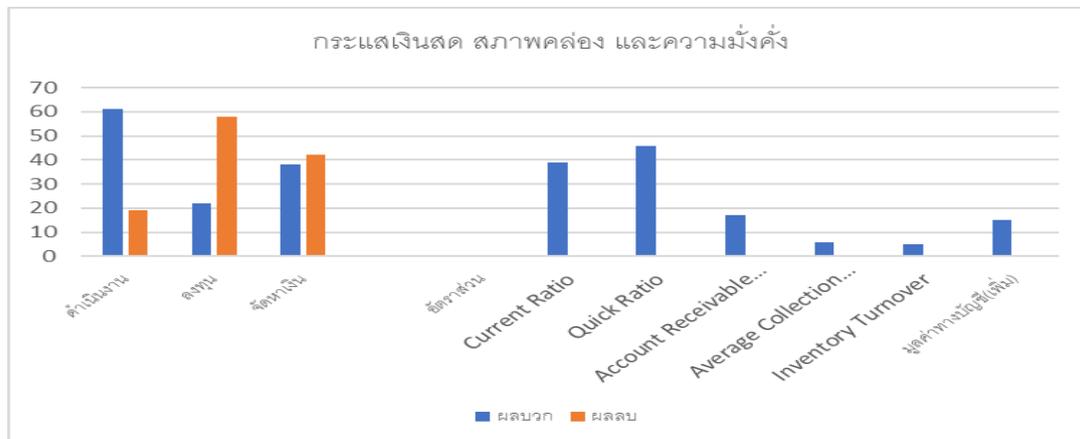
กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนและระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เป็นผลมาจากการดำเนินงานของกิจการ สัมพันธ์กับการบริหารเงินทุนหมุนเวียน การบริหารลูกหนี้และสินค้าคงเหลือให้มีประสิทธิภาพ ไม่ควรให้เงินสดจมอยู่ในสินค้าคงเหลือและเก็บเงินสดไม่ได้จากลูกหนี้การค้า กระแสเงินสดจากการลงทุนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วและอัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า กระแสเงินสดจากการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการจ่ายเงินออกเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวรหรือเป็นการจ่ายค่าบำรุงรักษาเครื่องจักรเพื่อประสิทธิภาพในการผลิตให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่งผลต่อการสร้างกำไรให้กับบริษัทได้ในอนาคตและควรดูรายละเอียดด้วยว่าลงทุนทำอะไร จะเพิ่มกำไรและก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่ดีขึ้นสำหรับกิจการหรือไม่ แต่ถ้าขายสินทรัพย์ไปเพื่อต้องการเพิ่มสภาพคล่องทั้ง ๆ ที่สินทรัพย์ยังคงสร้างรายได้อยู่แต่ต้องขายเพราะไม่มีเงินทุนหมุนเวียนแล้ว ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของกระแสเงินสดจากการลงทุนอาจจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ แต่บางครั้งทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ตามที่กล่าวในบทความนักลงทุน ของบริษัท เพียร์พาวเวอร์ แพลตฟอร์ม จำกัด (2562) งบกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนมักมีค่าเป็นลบ เพราะเป็นการจ่ายออกมากกว่ารับเข้า ยิ่งติดลบมาก ยิ่งแสดงให้เห็นว่ามีการจ่ายเงินสดออกไปเพื่อการลงทุนมาก การจะตัดสินว่าเป็นบริษัทที่ดีหรือไม่ต้องดูจากระยะเวลาคืนทุน ถ้าได้รับเงินสดกลับมาเร็วจากการลงทุนนั้น หมายถึงสภาพคล่องและการจัดการองค์การที่ดี รวมถึงวิสัยทัศน์ในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสภาพคล่องของธุรกิจ ซึ่งการจัดหาเงินทุนถ้าเป็นบวกแสดงถึงการริหาทุนเนื่องจากเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ แต่ถ้าเป็นลบมากแสดงถึงความสามารถในการจ่ายหนี้ หรือบางครั้งกิจการอาจต้องการเงินทุนหมุนเวียนชั่วคราว ต้องไปขอกู้เงินเบิกเกินบัญชีมาเพราะยังเก็บเงินลูกค้าไม่ได้ และสินค้าคงเหลือก็มีเงินจมอยู่ กรณีนี้ไม่ควรเกิดต่อเนื่องนาน ๆ จะส่งผลต่อสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนหรือบริหารกิจการได้ร่วมกับงานวิจัยของ ธนพรธรรม ปัญญาเฟื่อง (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่ากระแสเงินสดมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ โดยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานและกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยมีความสัมพันธ์เป็นลำดับแรกและลำดับรองลงมา โดยกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์และมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด และวีระวรรณ ศิริพงษ์ กมลรัตน์ สฤณีพิรพันธุ์ และ มัทนชัย สุทธิพันธ์ (2561) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของกระแสเงินสดต่อความสามารถในการทำกำไร และมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด กรณีศึกษา ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ผลการศึกษาไม่พบ

อิทธิพลของมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมต่าง ๆ ขนาดองค์กร และประเภทสำนักงานสอบบัญชีต่อระดับความสามารถในการทำกำไร แต่การศึกษาพบอิทธิพลของมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมดำเนินงาน และมูลค่ากระแสเงินสดในกิจกรรมจัดหาเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด เพื่อให้ให้นักลงทุนและผู้บริหารได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น แสดงถึงสภาพคล่องของกิจการและทิศทางความเป็นไปได้ของการเติบโตในอนาคต ไปใช้ประกอบสำหรับการตัดสินใจ

ด้านความสัมพันธ์ของสภาพคล่องที่มีต่อความมั่งคั่งสูงสุดของกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า สภาพคล่องมีความสัมพันธ์ต่อความมั่งคั่งสูงสุด โดยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัท แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการกับหนี้ระยะสั้นและการบริหารสินค้าคงเหลือได้อย่างรวดเร็ว หมายถึงการซื้อขายสินค้าเป็นไปอย่างคล่องตัว ระยะเวลาที่นำสินค้ามาเก็บในคลังสินค้าจนขายออกไปได้สามารถทำได้โดยใช้เวลาน้อยลงมีผลทำให้กำไรเพิ่มสูงขึ้น และมูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัทสูงขึ้นตาม ส่วนอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ความสัมพันธ์กับมูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนจนทำให้มีสภาพคล่องสูงจนเกินไปอาจทำให้ลดความสามารถในการทำกำไรลงได้ เช่น การมีสินค้าคงเหลือไว้มากหรือการบริหารลูกหนี้ให้มีการชำระหนี้เร็วขึ้นโดยการเสนอเงื่อนไขการชำระเงินที่สูงขึ้นส่งผลให้รายได้และกำไรลดลงได้ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ ซาลินี แสงสร้อย (2558) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีนัยสำคัญทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ตามลำดับ ในขณะที่อัตราส่วนทางการเงินอื่น ๆ นั้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ นักลงทุนสามารถนำการวิจัยในครั้งนี้ ไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งต่อไป และสามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจลงทุน อนุมัติสินเชื่อ วางแผนการจัดการบริหารงานขององค์กร หรือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ ร่วมกับงานบทความของ กฤษฏา เสกตระกูล (2558) เรื่อง การวิเคราะห์งบการเงิน หัวข้อการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) และงานวิจัยของ แก้วมณี อุทิรัมย์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวังของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี พบว่า ในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี อัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วนต่างมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง ยกเว้นอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์และอัตรากำไรจากการดำเนินงานที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนที่คาดหวัง และในกลุ่มรวมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม มีเพียงอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาตามบัญชี และอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลที่มีความสัมพันธ์กับ

ผลตอบแทนที่คาดหวัง และงานวิจัยของ สมศรี พลภักดิ์ (2561) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง กระแสเงินสดกับผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 พบว่าความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับกำไรที่แท้จริงมากที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสด สภาพคล่องและความมั่งคั่งสูงสุด

จากภาพที่ 2 พบว่า การตัดสินใจของนักลงทุนหรือผู้บริหารกิจการควรศึกษา วิเคราะห์และมีความเข้าใจข้อมูลจากรายงานทางการเงิน ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่านอกเหนือจากการศึกษาเพียงแค่ผลประกอบการทางบัญชีที่ดี และมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่สะท้อนถึงกระแสเงินสดและสภาพคล่องที่ดีของกิจการ ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงงบกระแสเงินสดและอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องของกิจการร่วมด้วย เพื่อให้ทราบถึงการได้มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการ ช่วยให้เห็นปัญหาทางการเงินได้ชัดเจนขึ้น ทราบถึงผลกระทบในทางบวกหรือลบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์และสรุปปัญหาได้ครอบคลุม ทำให้นักลงทุนหรือผู้บริหารตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

สรุป

งบกระแสเงินสด ได้แก่ กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน กระแสเงินสดจากการลงทุนและกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงินมีความสัมพันธ์กับสภาพคล่องของธุรกิจ ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ อัตราการหมุนของลูกหนี้และระยะเวลาการเก็บหนี้ แต่ไม่สัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทั้งหมด มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานสัมพันธ์กับการบริหารเงินทุนหมุนเวียน การบริหารลูกหนี้และสินค้าคงเหลือ ส่วนการเพิ่มขึ้นของกระแสเงินสดจากการลงทุนอาจจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ แต่บางครั้งทำให้เงินทุนหมุนเวียนลดลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงมักมีค่า

เป็นลบเพราะเป็นการจ่ายออกมากกว่ารับเข้า ยิ่งติดลบมาก ยิ่งแสดงให้เห็นว่ามีการจ่ายเงินสดออกไปเพื่อการลงทุนมาก การจะตัดสินว่าเป็นบริษัทที่ดีหรือไม่ต้องดูจากระยะเวลาคืนทุน ถ้าได้รับเงินสดกลับมาเร็วจากการลงทุนนั้นแสดงว่าการลงทุนเป็นไปในทิศทางที่ดี และกระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงินถ้าเป็นบวกแสดงถึงการรับหาทุนเนื่องจากเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ แต่ถ้าเป็นลบมากแสดงถึงความสามารถในการจ่ายหนี้ หรือบางครั้งกิจการอาจต้องการเงินทุนหมุนเวียนชั่วคราว ซึ่งไม่ควรเกิดต่อเนื่องนาน ๆ ส่งผลต่อสภาพคล่องและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ด้านสภาพคล่องมีความสัมพันธ์ต่อความมั่งคั่งสูงสุด โดยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วและอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัท ส่วนอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้และระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ความสัมพันธ์กับมูลค่าบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในทิศทางตรงกันข้าม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาและให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ ผู้บริหาร นักลงทุน ในการตัดสินใจการลงทุน การบริหารการเงินของกิจการ และตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของกิจการ และควรนำไปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลในด้านอื่น เช่น สภาพาสังคม การเมือง สภาพเศรษฐกิจ การแข่งขันภายในอุตสาหกรรม วัฏจักรของธุรกิจ เป็นต้น

1.2 ข้อมูลผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อนักวิเคราะห์ ผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานหรือแนวโน้มการดำเนินงานของหมวดธุรกิจ สินค้าอุตสาหกรรม เพื่อไปวางแผนการปฏิบัติงาน หรือกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตเฉพาะกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น ควรขยายกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาให้ครบทุกกลุ่มอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการขยายตัวแปรในการศึกษาถึงอัตราส่วนทางการเงินด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมจากอัตราส่วนทางการเงินที่ได้ทำการศึกษาไปแล้วนั้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา เสกตระกูล. (2558). หนังสือชุด “ครบเครื่องเรื่องลงทุน” คัมภีร์วิเคราะห์งบการเงิน; การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- แก้วมณี อุทัยมัย. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนที่คาดหวังของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 8 ประจำปี 2556, 827-838.
- ชาลินี แสงสร้อย. (2558). ความสัมพันธ์อัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ(การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธนพรธม ปัญญาเพ็อง. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บริษัท เพียร์ พาวเวอร์ แพลตฟอร์ม จำกัด. (2562). *Statement of Cash Flow* เพิ่มความมั่นใจในการลงทุน. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2563, จาก <https://www.peerpower.co.th/blog/investor/invest/statement-of-cash-flow/>
- วีระวรรณ ศิริพงษ์, กมลรัตน์ สฤษฏีพิรพันธุ์ และมัทนชัย สุทธิพันธ์. (2561). อิทธิพลของกระแสเงินสดต่อระดับความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI). *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(2), 111-120.
- สมศรี พลภักดี. (2561). ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100(สารนิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต). วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, กระทรวงอุตสาหกรรม. (2563). *ภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เดือน มีนาคม 2563; สถานการณ์การผลิตภาคอุตสาหกรรม*. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2563, จาก <http://www.oie.go.th/assets/portals/1/fileups/2/files/month/industryeconomicssituationreport Mar2020.pdf>
- Jones, J. J. (1991). Earnings Management During Import Relief Investigations. *Journal of accounting research*, 29(2), 193-228.